

Выходить во Львѡвъ що Вторника, Четверга и Суботы (крѡмъ русскихъ святъ) о 5-ой год. поп. Литер. додатокъ „Библиотекы найзнам. повѣстей“ выходить по 2 печат. аркушѣ каждого 15-го и послѣдняго дня каждого мѣсяца. Редакція „Администрація“ подъ Ч. 44 уллицы Галицка. Рукописи звертаються лишь на попередне застереженъе. Огласенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. бѣ одной строчки печати, въ рубр. „Надѡслане“ по 20 кр. а. в. Републици неопечатанъй вѡлий бѣтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львѡвѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣднѣ Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukas, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Гамбургѣ Valentin & Co., Kölnigsstrasse 36. Въ Парижѣ Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовой уряды и „Газетно Бюро“, В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерibasовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплату на „Дѣло“ для Австрій:	для Россіи:
въ цѣлыи рѡкъ . . . 12 зр.	на цѣлыи рѡкъ . . . 12 рубл.
на пѡвъ рѡку . . . 6 зр.	на пѡвъ рѡку . . . 6 рубл.
на чвертъ рѡку . . . 3 зр.	на чвертъ рѡку . . . 3 рубл.
съ дод. „Библиотекы“:	съ дод. „Библиотекы“:
на цѣлыи рѡкъ . . . 16 зр.	на цѣлыи рѡкъ . . . 16 рубл.
на пѡвъ рѡку . . . 8 зр.	на пѡвъ рѡку . . . 8 рубл.
на чвертъ рѡку . . . 4 зр.	на чвертъ рѡку . . . 4 рубл.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цѣлыи рѡкъ . . . 5 зр.	на цѣлыи рѡкъ . . . 5 рубл.
на пѡвъ рѡку . . . 2-50	на пѡвъ рѡку . . . 2-50 р.
Для Заграничя, окрѣмъ Россіи:	
на цѣлыи рѡкъ . . . 15 зр.	
на пѡвъ рѡку . . . 7-50 зр.	
на чвертъ рѡку . . . 3-75 зр.	
съ дод. „Библиотекы“:	на самъ додатокъ:
на цѣлыи рѡкъ . . . 19 зр.	на цѣлыи рѡкъ . . . 6 зр.
Поодинокѡ число коштовъ 12 кр. а. в.	

Крайний часъ!

II.

Головною причиною межнародной вражды въ нашѡмъ краю есть безперечно языкова нетерпимѡсть широкыхъ, впливовыхъ, хотя дуже короткоглядныхъ кружковъ польской интеллигенціи, рекрутованой въ бѡльшой частѣ въ посередѣ перевертнѣвъ русскихъ. Нетерпимѡсть та додавала и додае ще нынѣ до прикрыхъ реминисценцій историческихъ богато подпалу, а плекана старанно шовинистичною частиною прасы польской вырѡбала въ нашѡмъ краю такой складъ рѣчей, що въ спорахъ языковыми весь вагалъ галицкогѡ народонаселенія вабувъ нынѣ на весь прочыи многоязыкий сара-вы просвѣтнѣи и экономичнѣи. Каждый глѡбше думающій слѣдатель нашего автономичного и конституційного жита кравого въ послѣднихъ трехъ десятикахъ лѣтъ съ надвышкою мѡгъ-бы и мусѣвъ-бы васмѣяться надъ политическимъ ровомувъ того табору національного, котрый подѡставу до лѣвшой будущности доглянувъ для себе выключно въ тхивсѡвѣи гегемоніи языковѣи, не вважачи на то, що рѡвночасно хтось третій подрыває въ подѣ его вѡгъ властивый валогъ ровною силы народной — материальнѣи бытъ. Народови русскому годѣ се вмѣнати въ грѣхъ або въ провину, що ѡнь всеми силами и навѣтъ съ певною завязостою старався аломити вгадану ненавистну гегемонію языкову. Народъ рускій прійшовъ вже до свѣдомости своихъ правъ и въ стремленю до ихъ достиженя не дастся зъупинати. Розумѣе ѡнь добре, що права его языко обмежено манекнами въ рѡдахъ громадскихъ, супротивными, неприродными интенціями радѣ мѣскихъ, уставою шкѡльною сойму въ року 1868 и великою пасивностю министерства просвѣты. Розумѣе ѡнь добре, что штучна бѡльшость вытиснула языкъ его въ тѣлѣ автономическихъ и що администраціоне розпорядженъе центрального правительства навначило языкови его дуже подрядне и малозначуще становиско въ урядахъ и судахъ. Противъ всего того мусить ѡнь выступать офензивно, а въ противной стороны то патриотичне змагане его не повинно заслуговати нѣ на наименшій докѡръ, тымъ менше что тирания языкова не годятся съ интересами щирыхъ Славянь-Поляковъ, думающихъ щиро о своѣй будущности, и что простый розумъ зъумѣе выкрыти, что моторомъ неприродного

и недостойного народнои чести антагонизму народногѡ есть той евангельскій грѣхъ, що носѣявъ плевель посередѣ чистого зерна пше-ничного.

Були вправдѣ у насъ пробы усторонити ту аномальность межнародну, ареализувати оклики щоденнѣи „równości“, але и то есть каждому въ насъ вѣдѣственнымъ, що надъ всякими змаганьями — надѣлѣти народѣ рускій ширшими правами на поли ровною національного, якъ правительство такъ и бѡльшѡсть сойму, супротивъ интересѡвъ краю и державы, переходила вадно до порядку дневного.

Тутъ пригадуемо лишь внесенне посла Дитля въ першѡй каденціи соймовѡй, вносене пок. посла Кшечуновича подѣ конецъ 1860-тыхъ рокѡвъ, спинене veto-мъ правительственнаго комисара; широкій и щирый проектъ до modus vivendi пок. вице-маршала соймового Юл. Лавровского и трийцѣти послѡвъ, котре репрезентація крава на вносене выдѣлу кравого узнала безпредметовымъ; ѡтакъ вносене пос. Каминского подѡбнои основы аостаточно и вносене пос. Юл. Романчука въ послѣднѡй сессіи соймовѡй та проектъ гр. Войт. Дѣдушицкого, котрый не скристализувався страхи ради передъ подѡльскою шляхтою... Огъ чи не красна вьявка добрыхъ та певно въ бѡльшой части щирыхъ намѣренѣи, что на нещастье ровбилися вѣи дрѡбною пѣвною о погану нетерпимѡсть и короткоглядность керманчѣвъ внутрѣшней политики кравою, поддержуваныхъ вадно чи то куплеными, чи лишь наущеными третою стороною представителями такъ вьявою opinіи публичной.

Региструючи вѣи тѣ пробы и неудачѣи, мы по неволи мусимо заклучити, что у насъ пануе або найкрайнѣйшій фанатизмъ антинародный або невылѣчимый недугъ политической слѣпоты и что въ слѣдѣ за тымъ провѡдирѣ въ справахъ кравыхъ не у мѣють або не хотять або по якомусь указу не можуть полагодити дуже прикрѣи и невыносимѣи нашѣи ѡтношеня национальнѣи.

Якъ бы ще Галичина подѣ вглядомъ этничнымъ представляла якійсь запутаный хаосъ, трудный до упорядкованя, або якъ бы ви межнароднѣи ѡтношеня были дуже вымкового роду, — мы могли-бы тогда глядѣти на рѣчь бѡльше съ виною кровію. Але-жъ бо, поминувши вже англійску Канаду и вехѡ-

днѣи Индіи, находимо въ самѡй Европѣ богато такихъ Галичинѣи о мѣшанѡмъ народонаселеню, а мимо того бачимо, що межнароднѣи ѡтношеня вѣихъ тыхъ краѣвъ, якъ Бельгіи, Швайцаріи, ба навѣтъ російской Финляндіи та прибалтицкихъ провинцій, давно вже суть управильненѣи та що и въ другихъ коронныхъ краяхъ австро-угорской державы невзначий меншости народнѣи тѣшатся бѡльшимъ рѡвноуправленьемъ національнымъ, чимъ наша нещаслива Галичина. Въ виду всего того думаемо, наспѣвъ уже крайний часъ, щобъ и у насъ не пустыми словами а дѣломъ съ всею щиростою ваятися за дѣло рѡвноуправленя языка руского въ рускій части Галичины. Дѣло се не такъ дуже трудне. Швайцарію населяють ажъ три окремѣи народности, а мимо того не чуемо тамъ про якісь споры языковѣи. Рѡвножь и Флямандцѣи бельгійскій зъумѣли щасливо управильнити свои ѡтношеня языковѣи до Вальзонѡвъ и побѡчь французского вырѡбили своему языкови широке уважанъе. При вѣимъ роводится головно о умѣренъе въ обохъ сторонѣи, о усуненъе грубои силы передъ правомъ и врозумѣнне собѣльныхъ интересѡвъ. Селикъ трийцѣтѣлетне досвѣдченъе научило насъ доволаъ, що конституційнѣи представителѣи нашѣи не суть въ силѣи вестисъ на те высоке становисще, щѡбы ѡбомъ элементамъ народнымъ въ нашѡмъ краю признати ѡтпѡвѣднѣи права языковѣи; если и правительство не хоче чи не може въ нашѡй борѡбѣ народнѡй выступити въ роли роземника, то пытаемосъ, чи вже поза тыми двома нерѣшучими чинниками нема людей свѣтлого розуму, честного и твердого характеру въ обохъ народныхъ таборахъ, котри дѣло рѡвноуправленя языкового ваяли-бы въ свои руки. Унормували его въ дѡрѡвѣи приватного поровѣнья, готовый проектъ до ustawy представили всему вагалу и остаточно такъ на соймѣи якъ и центральне правительство зрѡбили пресію пойти за голосомъ и волею обохъ народѡвъ. Дивитисъ дальше апатично на розетрѣи обохъ сусѣдующихъ народѡвъ для того, что ѡднѡй касѣи або комусь третою посторонному съ тымъ выгоднѡ а може и добре, се грѣхъ непростимый на доли власного народу. Мы замѣтъ крѣпитисъ, ослабляемосъ взаимно, замѣтъ ити въ передѣи — женемосъ въ часы нетолеранціи середнѡвѣчнои. Наученѣи ходити на шурачку, ждемѡ что дня спасеня зъ горы, зъ чужихъ рукъ, а сво-

ихъ шануемо, не помнячи на пословицю, що faber quisque suae fortunae. Если справдѣи народови польскому въ Галичинѣи переѣлася олигархія та ще изъ неѣи невеликій хосенъ для краю, то чомужъ не схѡсувати въ хвилѣи ѡтмлени и выдерти керму зъ неспособныхъ чи може нещирыхъ рукъ? По усуненю пытани національного не буде и причины до веденя политики еговистичной, а головнѣи выскъ буде въ тѡмъ полягати, что край весь зверне свою увагу на бытъ экономичнѣи. При сѣмъ мусимо замѣтити, что хотяи довголѣтнѣи досвѣдъ на сѣмъ поли накузавъ-бы намъ бути песимистами, то мимо того мусимо вѣрити въ успѣхъ такой ровомной працѣи, если за ню пріймуться люде о ширшихъ поглядахъ политичныхъ. Вывадѣи не конче се вдаяче дѣло ставати межѣи фанатичнѣи ряды вокоющихъ сторѡнѣи, а въ виду теоріи beati possidentes есть и не популярне, але цѣль нами указана есть за надто висока, щѡбы до неѣи не стремѣти съ повнымъ энтузіязмомъ. До того мусимо ще додати, что порушена нами справа сталась вже нынѣ предметомъ дискусіи въ меншихъ кружкахъ львѡвскихъ патриѡтѡвъ въ обохъ таборахъ народныхъ.

Голосъ руского священника въ справѣ напасти „Руского Сіона“.

[Статья надѡслана.]

(Далѣе.)

Для чого отже ѡдано справу Василянску Сѡуитамъ? Що вагадано черевъ то осягнути тогда, коли вже на споминѣи „Сѡуиты“ у каждого Русина любячого свою церковь, свѣи ѡрядъ, свою народность будатся дуже прикрѣи чувства, выкликуванѣи буващяною нашей рускою церкви и нашего ѡбряду? Для чого-жъ при такихъ ѡбставинахъ не повѣрено сѣи Василянскои справѣ священникамъ нашимъ, нашего ѡбряду, коли не вагадувано тутъ нѣчого бѡльше, якъ приверненъе дисциплины, коли не намѣрювано тутъ перепроводити и щѡсь политичного, до чого нашѣи священники були-бы непридатнѣи? Чи уважано наше руске духовенство такъ подѡпалымъ въ религіозно-моральнѡмъ вглядѣи або такъ низько стоячимъ подѣ вглядомъ интелектуальнымъ, что ѡно было-бы неспособно або не въ змоѡвъ на ново привернути подѡпалу дисциплину у Василянѣи? Чи-жъ не было у насъ такихъ ду-

Дещо зъ исторіи украинского письменства XIX. вѣку.

(Споминни и замѣтки М. Уманця.)

VII.

Та не довго оно такъ велосо. Мабуть вже така доля судилася украинской справѣ, що ледва починае она силы набарати, якъ изнову схопится хуртовина и починае руйнувати. Але на сей разъ хуртовина не була неоподѣванюю; въ члены „Юго-западного ѡтдѣла Географическогѡ общества“, въ котрыхъ Украинцѣи мали за собою далеко переважу бѡльшѡсть, якимъ побыгомъ пошавъ Юзефовичъ, — то вже тогда треба було оподѣватися, что въ того добра не буде. Перше „Кіевлянцѣи“ (въ 118 ч. за 1874 р.) киную ѡтдѣловѣи докѡръ за прихильность до украинского сепаратизму. Зъ ѡтчиту-жъ про дѣяльность ѡтдѣла за 1874 чи 1875 рѡкъ (напевне теперь не згадаю) можна бачати, что Юзефовичъ, зрѣкочисъ права бути членомъ, просто заявивъ, что нѣбчы-то ѡтдѣлъ не ѡтѡлькѡ дае про науку, якъ про украинскій сепаратизмъ. Незабавѣи ѡнь пославъ доносъ на украинство. Хто помагавъ ему и якъ велосо все дѣло, чи пыталося кого про се, чи была яка ѡбѡрона украиньства и якѣи были ему на сей разъ дѡрѣканя, окрѣмъ сепаратизму, — про все се мы нѣчого не знаемъ, бо дѣло, якъ звычайно, велосо нишкомъ и мы не знаемъ навѣтъ, кого намъ въ сѣи справѣ наибѡльше дакувати. Певно тѡлько, что п. Юзефовичъ зрѡбивъ якійсь доносъ — про се весь Кіивъ знае, — а дальше певно такожь, что зъ приводу сего доносу того-жъ 1876 року по Высочайшѡи воли скасовано „Юго западнѣи ѡтдѣлъ Географ. общества“, зацѣлено зовѣсти часописъ „Кіевскій Телеграфъ“ и знову заборонено выдавати украинскій книжки. Про все се выдаѣи были иши-

комъ, нѣгде въ законахъ не надрукованѣи, особнѣи указы, зъ котрыхъ намъ довелосо роздобути тѡлько одинъ про заборону украинскихъ книжокъ. Друкуемо цѣлкомъ сей наказъ въ точнѣйшѡи вѣрнѡмъ перекладѣ. Ось ѡнь сей наказъ зъ 1876 року:

„Государь Императоръ 18 (30) минушого Марця мѣсяца Высочайше звелѣти зволивъ: 1) не дозволяти привозати въ имперію, безъ волѣи на то „Главного управления по дѣламъ печати“, нѣбкихъ книжокъ и брошуръ, друкованыхъ за кордономъ на мало-рускомъ нарѣчю; 2) заказати друкованъе и издаванъе въ имперіи оригинальныхъ творѡвъ и перекладѡвъ на тому нарѣчю, окрѣмъ хѣба: а) историчныхъ документовъ и памятниковъ и б) творѡвъ красной словесности, але съ тымъ, щобъ, друкуючи историчнѣи памятники, неотѣивно вживалася правопоъ оригиналовъ, а въ творѡвахъ красной словесности, щѡбы не было нѣякой ухилки ѡтъ звычайной россійской правописи и щѡбы книжки ѡй друкувалося не иначе, якъ полаяи перегляду въ „Главномъ управленію по дѣламъ печати“; 3) такъ само заборонити всякѣи театральнѣи грѣцаи и ѡтчиты на мало-рускому нарѣчю, а также и друкованя мало-русского тексту до музичныхъ нотъ.“

Легко бачити, до якого тяжкого наслідку довела ѡтѣ халепа. Разомъ съ „Юго-западнѣи ѡтдѣломъ“ загинула велка сила збораного и навѣтъ выгѡтовленого вже матеріалу, котрый такъ не знати де и дѣвося. Тогда жъ бо ѡй халепа ѡбѡвалася тяжело на доля де-кого зъ Украинцѣи, котрыхъ чимало порозсылали то подѣ доглядъ полїції, то на службу въ Петербургъ або въ ишии мѣсто, абы тѡлько ѡторвати ѡтъ рѡднои Украины. Та й нема чого дивуватися, что въ такой турбаціи богато дечого загинуло. Такъ и, пр. менѣи вѣдомо, что въ Кіевѣ готовилося выдаванъе

всего Брема въ перекладѣ Св. Олатовича, але пѡлая халепа 1876 року ледви ѡтшукавѡла маленькій урывокъ зъ сего перекладу.

Щѡ-жъ до друкованя книжокъ украинскихъ, то на прикочнено 1876 року оно зовѣсімъ перервалось. Въ 1876 р. были надрукованѣи тѡлько тѣ книжки, що были ранѣйше дозволены. Такъ п. Старицкій мавъ выдати переклады „Сербскихъ пѣсонѣи думъ“ въ трехъ частинахъ, але выдалъ тѡлько першу, дозволену цензурою же въ 1875 рѡкъ, а останныхъ двоухъ не можна было выпустити „по независящимъ обстоятельствомъ.“ — якъ кажѣе ѡнь въ предмѡвѣи до сего перекладу („Сербскій думы и пѣсонѣи“ Кіивѣ, 1876 р.) и якъ звычайно у насъ кажуть, коли „полетѣвъ-бы такъ не пускають“. Въ 1877 рѡкъ въ Россіи не надрукувано нѣи ѡднѣиенькой украинской книжки, коли не лѣчѣти двоухъ томѡвъ выдани Географичного товариства „Труды этнографическо-статистической экспедиціи въ Западный край“ Чубинского, де друкувалося приказки, загадки та пѣсонѣи украинскѣи. Въ 1878 рѡкъ вышло въ Россіи 11 украинскихъ книжокъ, але мѣжь ними 3 томы выдана „Московского общества исторіи и древностей россійскѣи“, — се пѣсонѣи Галицкой и Угорской Руси Якова Головацкого, а прочѣи вѣи — се были потомнѣи выдана давнѣихъ авторѡвъ, якъ ѡтого Котляревского, Гребѣнкия, Гулака-Артемюва и др., окрѣмъ хѣба ѡднои новинаки, оперетки „Черноморцѣи“, та й то перерѡбленою зъ надрукованой въ „Основѣи“ пѣсоны Кухаренка. Въ 1879 рѡкъ въ Россіи надрукувано тѡлько 2 украинскѣи книжки, въ 1880 рѡкъ всего 5, а останнѣи вѣи, что заведени въ „Покажчикѣи“ М. Комарова, друкувалося за кордономъ, наибѡльше у Львовѣ. Коли порѡвняти ѡй чѡтыри роки лихои годяны ѡтъ 1876—1880 съ красою годяною ѡтъ 1873 до 1876 р., то знову побачимо, яку олау мала

заборона 1876 року. Тогда бо выходило въ Россіи що року середнѣимъ лѣкомъ по 20 украинскихъ книжокъ, а ѡтъ 1876 р. не выходило и по 5 на рѡкъ. За те за кордономъ все бѡльшѡе та бѡльшѡе издаванъе украинскихъ книжокъ, такъ на пр. въ 1878 рѡкъ вышло за кордономъ 11 книжокъ украинскихъ авторѡвъ, мѣжь котрыми бачимо повнѣи зборнѣи творѡвъ Шевченка, Квѣтки, Марка Вовчка и новѣи творы Нецужа, Мирного, С. Подольного и ишихъ. Се зновѣи показуе намъ, що не важачи нѣи на якѣи перешкоды и утѡлки, украинске письменство, якъ дѣло живе и справдѣильне, не вгасаетъ и само въ ѡбѣи мас доволѣи силы, щѡбы вывѣтитисъ на свѣтъ Божий.

Подѣвивъсѡя теперь, якъ на дѣлѣи прикладая ѡй наказъ 1876 року? Зъ початку сего року, же до наказу, выдано было въ Празѣи „Кобзаръ“ Т. Шевченка въ двоухъ томахъ; въ першомъ зѡбранѡи все те, що безусловно и скѡлька разѡвъ пропускала российска цензура, а въ другомъ те, чого цензура нѣяко не пускала та мабутъ не швидко и пуститъ. Кіивскій книгари Л. Ильницкій закупаѣи буювъ цѣле издаѣи першого тому, заплативъ щѡсъ 4000 карбованцѣвъ, ажъ тутъ на тобѣи! — „Главное управление по дѣламъ печати“, по сылѣи 1. §. наказу зъ 1876 р., не пускае. Мегнуво ѡнь у той далекій Петербургѣи, зѡбравъ вѡвъ прежній выдана „Кобзаръ“, що ось, мовъ, все се скѡлька разѡвъ было друкованѡ!

— „Мы и самѣи — кажуть ему — добре знаемѡ. Та то было колѡсо, а теперь не можна.“

— Та що жъ менѣи робити? — галасуе ѡбѣи долаха — я жъ заплативъ 4000 карбованцѣвъ, я-жъ не знаю, что такой законъ выдѣе, за що-жъ робити менѣи такую шкоду? Аде-жъ законъ, якъ кажуть, не має звѡртной силы, а я купиъ ще до того наказу, котрого нѣхто и не опѡдѣваво.

33

34

25

36

ховників, як преосв. Юліан Пелеш? Чи і він і єму подібні в відносинах, ученості, релігійно-моральній ревності, совістності і точності не сподібні були-бы повернути дисципліну у Василіань, хоч-бы вже нав'їть є приданєм ще і якого монаха, коли вже того такъ конечно до привернення дисципліни в монастирях потреба? Чи-ж в'ївренє сеи Василіаньскої справи Єзуїтамъ, коли она справдѣ тьлько дисциплиною, не єсть нарушенємъ привилеївъ нашої рускої церкви и правъ владыкь рускихъ, котрі приймаючи унію є Римомъ застерѣгами собѣ мѣжъ иншимъ: „Archimandritae, Iumeni, Monachi vulgo Czerney et coenobia illorum, ut secundum morem et consuetudinem antiquam sub obedientia et potestate Episcopum in cuiuslibet dioecesi sint“), затверженє папскими булами, особливо-жъ папою Бенедиктомъ XIV було: „Demandatum coelitatis“, де ясно сказано: „omnesque in posterum et singulos Ecclesiae Graecae ritus et mores a Patribus traditos omnino servari mandamus“.

Але запевно скажете на те, що монаха може тьлько монахъ реставрувати. Правда ваша, але-жъ и правда наша. А правда наша в тьмъ, що Єзуїты, котрымъ в'їврено реформу Василіань, не монашескій законъ а тьлько societates, товариство, и папа Павелъ III в р. 1640 затвердивъ зарисы ихъ регуль выразно тьлько подѣ тою назвою: Societas, товариство. Надто-жъ еще: Єзуїты, то товариство безъ явнихъ статутѣвъ, вимѣрене властиво на поборенє протестантизму. Сь якимъ отже намѣромъ, вь якій цѣли пов'їврено теперъ тымъ Єзуїтамъ справу Василіаньську? Чи-жъ може бути то справою чисто релігійною? Чи-жъ ти Єзуїты не ужити теперъ на то, щобъ выкорѣнювати у нашихъ Василіань, посередно чи безпосередно и у нашого свѣтского духовенства тую мниму нахильность до шизмы, о яку „P. Сіонъ“ важився помовляти наше духовенство, не звважаючи нѣ на то, що приядгъ на себе офиціальность архієпархіального письма, нѣ на то, що слово „шизма“ сталося вь нынѣшніхъ часахъ покликкомъ политичнымъ, с. в. знаменємъ нахильности до Россіи (о чьмъ свѣдчить не мало процесъ Ольги Грабарь о головну зраду), хочъ до того „P. Сіонъ“ не мавъ и найменшої підстави, а выступивъ вь тьмъ яко клеветникъ на наше духовенство.

III. Чи то справа чисто релігійна, чи чисто политична — справа трираменного хреста, процесы о той хрестѣ, тая нагбика навѣвъ адміністративныхъ органѣвъ за трираменными хрестами, то безкарне подѣдування народу противъ трираменныхъ хрестѣвъ черезъ такихъ кс. Стояловскихъ, ти факты обрѣаування раменъ тыхъ хрестѣвъ навѣвъ черезъ духовникѣвъ перейшовшихъ вь холмской дієцезіи сюды? Каж-

*) Geschichte der Union der ruth. Kirche mit Rom von Dr. Julian Pelesz B. I. S. 530—531.

— Показавъ днѣ імъ свою бумажу, — бацуть: оправдѣ, що купля була ще до наказу 1876 року, поводили его ще скѣльа развѣтъ, якъ звичайно водится, и на превелику сялу — дозволяли.

Того-жъ року привезено зь-за кордону 3-тій томъ зборника українскихъ пѣсень М. Лисенка, друкований вь Липску, — але „Главное управлє по дѣламъ печати“, не звважаючи вѣ на якій доводи, що, мовъ, друкувалося ще до наказу, не пустило, бо по силѣ 3. §. наказу зь 1876 р. безъусловно заборонено друкувати українскій текстъ до музичныхъ нотъ. Такъ цѣлѣоный вѣвъ 3 того тому пѣсень Лисенка и повернувъ знову за кордонъ у Липскъ.

Бували часомъ и дуже комедійні случаи зь прикладу оего наказу. Такъ вь 1878 році надрукована була оперетка „Черноморцѣ“, а якъ почавъ Лисенко друкувати музику до сеи оперетки и разомъ хотѣвъ бувъ до нотъ надрукувати и слова сеи оперетки, то цензура не дозволила и знову здалася на те, що не можна друкувати тексту до нотъ, — дарма, що днѣ бувъ уже надрукований особно. Ще комедійнише, що цензура не дозволила надрукувати навѣвъ заголовка українского до оперетки, звважаючи мабутъ и заголовокъ за текстомъ до нотъ. Такъ музика до оперетки „Черноморцѣ“ и вилізла на свѣтъ Божій безъ тексту и навѣвъ безъ заголовка, мовъ та незвичайна простоволоса молодичка, та вже вь 1882 році, коли знову стало трохи вольнѣйше, Лисенко подавъ вь цензуру той бѣдашний заголовокъ и зъ дозволомъ цензуры припечатувивъ таки свою оперетку, додавши и заголовковъ.

Бувало-жъ и такъ, що вь російскихъ оповѣданяхъ зь українского побуту, де вь розмовѣхъ траплялося часомъ українскій виразъ або поодинокі слова, цензура выкидала ой виразы и перекладала слова російскими. Такъ вь „Газетѣ Гатчука“ друкувалося повѣсть Кульша „Метель

дому, хто тьлько хочъ трохи обзнакомлений сь исторією церковною всесвѣтно, звѣсно, що у христіанъ не було и нема нѣякихъ сектъ анѣ еретикѣвъ по поводу хреста; що хрестъ бувъ все одною вь тыхъ признакахъ собольныхъ всемъ христіанамъ, якъ католикамъ такъ и найбольше еретичнымъ сектамъ; що небувало и нема хреста правовѣрного а еретичного, католицкого а протестантского а шизматического. Хрестъ у всехъ христіанъ и у всехъ сектъ христіанскихъ уважано все євнѣченємъ того хреста, на котрѣмъ бувъ розпятий Христосъ и нѣколи не було спорѣвъ що до формы того хреста, хотай формы хреста справдѣ не всюды були однаковѣ. Межы тымъ рѣжними формами хреста, сягаючими вь глубину давнину, належить и форма нашого трираменного хреста. И противъ того трираменного хреста не повставано нѣколи, не kwestіоновано нѣколи его ортодоксію, щобъ днѣ в чьмъ небувало супротивлялося вѣрѣ и науцѣ католицкої, а бодай того нѣгде вь исторіи не знаходимо. Навѣвъ, коли Русины приймаючи унію сь Римомъ вь р. 1595 не поднѣшено зь нѣкотрой стороны и найменшого пытаня або клявульщю до трираменного хреста, а римскій апостольскій престолъ, очевидно зачисляючи и трираменный хрестъ до „omnia laudabilia Ecclesiae Graecae instituta ab antiqua Patrum traditione derivata“, пошливъ яко одно зь тыхъ, що не супротивлялося правдѣ и науцѣ католицкої вѣры и не выключавъ общєня сь церковью римскою. Той трираменный хрестъ переходивъ вь нашій руской церковѣ яко признака нашого обрѣаду ажъ по нынѣшній часы и нѣхто нѣколи не выступивъ противъ него. Ще-жъ на то папа Пій IX особнымъ письмомъ до Впр. 6. митр. Іосифа Сембратовича затвердивъ, що той хрестъ не супротивный правдѣ и науцѣ вѣры католицкой. Однаковъ мимо того всего найновѣйшими часами, саме тогды, коли забалгося „Czas-ovi“, „Gaz. Narodow-ой“ e tutti quanti зробити и выставити насъ Русинѣвъ передъ свѣтомъ (Вѣднемъ и Римомъ) арданиками стану, а руске наше духовенство и цѣлу нашу церковъ руску росадничкомъ и двигачемъ російско-шизматической пропаганды на поли релігійно-политичномъ посередь руского народа, показано на той трираменный хрестъ якъ бы на доказъ справдешной пропаганды російско-шизматической, такъ безсовѣтно и злобно импутовано нашу рускою духовенству, и вже на самъ видъ трираменного хреста покликано: „Polizei!“ (Далше буде.)

Вечерницѣ вь XXIV. роковинѣ смерти Тараса Шевченка.

Велике слово народного гєнія, що и середъ найтяжчихъ хвилъ народного життя умѣло підняти до дѣла цѣлый народъ и мовъ та чудотворна искра запалює однимъ великимъ огнемъ цѣлій масы, — живе вѣчно вь народѣ и мовъ непрощає силы природы стаєся точкомъ и осередкомъ змаганъ національ-

вь степѣ, звичайно по російски, але розмови по українски, а вь деякихъ мѣсцяхъ приводилися пѣснь або приказки українскій. Такъ була надрукована перша частина повѣсти; друга-жъ друкувалося вже після наказу 1876 року, то цензура, якъ оповѣдає Кульшъ вь своєму листу до українской интелігенціи („Хуторна поезія“, ст. 126), повывкидала геть украинскій пѣснь, а слова украинскій поперемѣнювала на російскій, такъ що де вь Кульша стояла „хата“, тамъ цензоръ поставивъ московоку „избу“, замѣсть нашого „паня“ поставивъ „барина“, и т. д. Мелѣ-жъ вѣдомо, що кїївска часописъ „Трудъ“ трохи не що рази мала суперечки сь цензурою за українскій виразы або слова, що траплялися часомъ вь дописяхъ або де. Тогдѣшній цензоръ казавъ, — се я самъ чувавъ, — що по силѣ наказу зь 1876 р., якъ днѣ его розумѣ, все те, де приводятся украинскій речи, треба бѣслати вь „Главное управлє по дѣламъ печати“, а самъ днѣ не має права дозволити.

Та такъ оно справдѣ и робилося погдѣ. Книжка К. Чалого „Жизнь и произведение Тар. Шевченка“ писана, якъ звѣтно, по російски, подана була на переглядъ вь „Главное управлє по дѣламъ печати“ черезъ те тьлько, що она мѣстять вь собѣ украинску переписку Шевченка, займаючи вь киянцѣ не больше двайцати частяны. Не звважаючи на все отое, п. Конисскій вь 1880 році удавъ вь „Главное управлє по дѣламъ печати“, щобъ дозволено єму выдавати вь Кїївѣ тьждневую часописъ „Луна“. Програма часописъ была шире літературно-наукова безъ жадной политикки. Тогдѣ-жъ разомъ подавъ днѣ вь цензуру літературный зборникъ „Луна“, щобъ поки то дозволить часописъ, не лежавъ марно зібраний вже матеріалъ. Довго все те вылежувалося вь цензурѣ, врештѣ цензура дозволила друкувати зборникъ „Луна“, хочъ повернува днѣ отъ неі здорово таки понѣвеченый, а про часописъ, то просто сказано, що не можна тай годѣ.

ного житя. Хочъ тьльнее тьло народного пророка лягло у землю, хочъ его кости присыпанъ пѣсокомъ, то вѣще его слово не пропаде марно: его великій заповѣтъ оживляє цѣлу громаду и на могилѣ народного керманчича кривить грядущій поколѣня вь борбѣ сь невгодами житя.

Вѣрна великому заповѣтови неабутного кобзаря Тараса Шевченка збралася дня 9 л. марта наша львівска громада вь „Народнѣмъ Домѣ“, щоби спомянущи его „не злымъ, тихимъ словомъ и бѣдати честь борцеви за народні права. Численно зібранихъ гостей, межы котрими бачили мы патріотѣвъ, наспѣвшихъ вь найдалѣшихъ сторѣнѣ галицкой Руси а навѣвъ и зь Мазурцины, повитаєвъ именемъ товариствъ, устроюющихъ вечерницѣ дрѣ Омелянъ Калитовскій. Вь ядерномъ бѣчитѣ вказавъ днѣ на велике значєньє народної свѣдомости вь культурномъ развитію якъ одиницѣ такъ и цѣлыхъ народныхъ организмовъ и откликуючись до заповѣту Тараса Шевченка агрѣвувъ всехъ до працѣ вь тьмъ направлено. Розбудженє народної свѣдомости сталося у насъ першимъ народнымъ обовязкомъ, а хто лишъ єсть живимъ членомъ руского народу, той мусить паматати о тьмъ на вськомъ становищи и при всякихъ обстѣнахъ: относиться се до старшихъ и до молодежи, до мужичи и до жѣнокъ, — словомъ почутѣ народної свѣдомости, котре сь цѣлою силою вьралося у Тараса Шевченка, повинно якъ дорогій переказъ его великого гєнія оживляти всехъ дѣтей Руси и бути проводяскою гадкою у всехъ нашихъ починаняхъ. — Після бѣгущи дра Калитовского, за котрый зібраній гостей подякували прелєгентови рявными оплесками, слѣдувала інструментальна продукція: „трио“ Ем. Качковского. Знаменитѣ вь музыкальномъ свѣтѣ львівскомъ загально свѣтній ексекюторъ запанувала вповнѣ надъ своею задачею и виконали трудный музичный творѣ сь цѣлою точностю и прєдизією правдивыхъ артистѣвъ.

Найкрасшою точкою програмы сегодѣшнихъ вечерницѣ вь честь Тараса бувъ слѣдующій отгакъ хоръ „Закувала та сива зауала“ вь оперѣ Івцьанского „Назарѣ Стодола“. — Славный авторъ украинской „Антигоны“ явився передъ нашою галицкою публикою яко знаменитѣй музично-композиторъ, а его хоръ се правдива перла украинско-народної музики. Коли славный хоръ товариства „Лютня“ ставъ спѣвати, залягла у просторій сали „Народного Дому“ якась поважна торжественна тишина. Здалося, що все слухатѣль заперли у собѣ духъ, кождый слѣдивъ за чарующими звуками, щоби не пропустити нѣ одной черты сеи гарной порывающей пѣсни. Якъсь дивно вѣжне чувство вкрадалося до душі а уава несла насъ далеко вь синій степъ украинскій, вь котрого неначе долѣгавъ — то легбѣ тихого теплого вѣтру то луна розбурханахъ фіалъ ширшого Днѣпра. По бѣсѣваню пѣсни оплескамъ не було кѣнца, а спѣваки мусѣли пѣсно засѣвѣвати вь другє. — Хорошо бѣдграла на фортѣпанѣ такєжъ п. Цєглинска Лисенковъ другій концертный полонєс и Листа рапсодію, за що нагородила єи публика оплесками. — Знаменитѣй ексекюторомъ соловой пѣсни Вахнянина „Я люблю колицѣ вь житію“ явився п. М. Ватонинскій. Онь вповнѣ переняєся гарною композицією, и своимъ звучнымъ голосомъ отдає повноту мужеского чувства, яке вдѣляє авторъ у сеѣ творѣ, котрый на домганє публики мусѣвъ бути повторений. Рѣвно хорошо вийшовъ такєжъ хоръ Енгельсберга „Любовь со-

Що-жъ до українского театру, то тутъ знову выходило щось дуже чудасійне: вь Москвѣ, вь Петербурзѣ, навѣвъ по крайнѣмъ Украини, якъ отъ вь Ростовѣ, Воронежѣ и др., украинскій єсєсъ, хочъ и рѣдко, отавилися зовсѣмъ вольно, а вь самому осередку Украины — вь Кїївѣ, Полтавѣ и т. н. вѣякимъ побытомъ не можна було сего досягнути, такъ що Украинцю треба було ѣхати вь Москву або де, щоби побачити оволь рѣдкий театр. Памятаю тежъ, що якось доволоє мєжѣ поасти на концертъ звѣтного опѣвача Славянского. Концертъ складаєся зь російскихъ пѣсень, але на аєничѣ одинъ номеръ бувъ означений такъ: „Пѣсня полтавской губернии“. Що оно за знакъ? — думаю собѣ. Не вже опѣвати-муть украинску пѣню? Жду, не дождує я той пѣнѣ. Коли-жъ оправдѣ вьыходить хоръ и затанасъ „Чайку“. Ледви окончили, якъ публика почала выгукувати „bis“ и хоръ проспѣвувъ ще двѣ украинскій пѣснь. Пѣшовъ я розпытувати, якъ се оно такъ, що їмъ дозволено? — А такъ, кажуть, коли па аєищѣ написати „українська пѣсня“ або заголовковъ єѣ, то їѣ за що не дозволить, отъ ми и вдарилєся на хитрошѣ, напишемъ „пѣсня полтавской“ чи тамъ „харьковской губернии“, то и спѣваємъ по трошки украинскій пѣснь, щобъ, якъ то кажуть, „и вовки були сыті и козы цѣлі“.

На прикѣчєно 1880 року кїївске драматичное товариство, вѣдомо подѣ назвою „Русское драматическое общество“, удалося якось до губернатора, щоби онъ дозволить товариству украинскій спектаклѣ, але губернаторъ не тьлько не дозволить, а ще высказавъ богато дивована, що якъ се, мовлявъ, „русское“ драматичное товариство та грати-мє украинскій пѣсєсы, коли оно повинно бѣбати про „обрусѣнє“.

ловейка“, котрый єсть правдивымъ хуаєтвомъ бѣспѣвали члены товариства „Лютня“ зь порядку слѣдувала декламация аєспѣвѣ вченка „Думы мои, думы мои“. — П. Н. М. декламатора при другитѣ нагодахъ вьривъ и теперъ сь повнымъ вровизнємъ рѣчи свои задачѣ, за що збрравъ отъ гостей оплєски узваня. — На закѣчєнє бѣспѣвали єтєны товариства „Лютня“ Два хоры: чєскы сню Хвала „Сergena-voda“ и Вахнянина „люді сны“. Обѣ п одукціи выпали дужє аь зібраній гостей, котрымъ особливо послѣдѣ таборѣ припавъ до вподобы, вьривали рявными оплесками щѣре признанє знаменитѣйшого вѣвакумъ и ихъ диригентови, п. Цєтвильскому, котрый своимъ славнымъ проводомъ торжественно „Лютнѣ“ шо року причиняєся безкарно звеличеня Шевченковыхъ вечерницѣ, шо 24 лѣтъ сталися у насъ народнымъ торжествомъ. Межы поодинокими точками прєдпрѣдѣ отчитано слѣдующіи телеграмы и приєчѣтє письма, наспѣвшіи до комитету вечерницѣ членѣвъ руского касина вь Стрию. Отъ чьтєннѣ вь Сулимовѣ, отъ „Руской Бєсѣды“ Тернополь, отъ выдѣлу філіи товариства „Лютня“, отъ товариства „Науки и Забавы“ Закомарю, отъ молодѣжи гимнази вь Сявянѣ отъ перемыслихъ богословѣвъ, отъ самбѣрскѣ Русинѣвъ, отъ товариства „Свѣтъ“, отъ чьтєннѣ вь Кутахъ, отъ Русинѣвъ вь Садуцькѣ, отъ руской читальнѣ вь Станиславовѣ, бучацкихъ Русинѣвъ, отъ Русинѣвъ рогацкихъ, отъ Русинѣвъ любачевскихъ, отъ Русинѣвъ вь Рудокѣ, отъ учениковъ бєрєславскихъ, отъ філіи товариства „Просвѣтъ“, тературно-драматичного товариства и читальнѣ вь Коломыи, отъ товариства рускихъ аматорѣвъ „Сокєвъ“ вь Черновцяхъ, отъ вѣдєскихъ богословѣвъ, отъ учениковъ страйковъ гимнази, отъ львівскихъ рускихъ богословѣвъ, отъ Заячкѣвского вь Бялої, и отъ чьтєннѣ вь Воли Якубовой. Отглатуванє телеграмъ котрі свѣдчать, що громада почитателѣвъ забутного Тараса ширше сь кождымъ днемъ нашоѣмъ краю, выкликла межы публикою вѣдєский ентузіязмъ. Участники вечера вьидѣ одушевленій и скрѣвленій до борбы за вѣкъ идеѣ, котрымъ служивъ Тарасъ.

ДОПИСИ.

Зь Кристинополя.

(Отозва до Вп. дѣлѣвъ єпархіи пережємъ)

Братя! Незавидний часы теперъ настали! ба о житѣ, о хлѣбѣ насущный пожирєтѣ вь найбільше силѣ людєкихъ! Загальнє вдовольє чуті рѣвно зь уєтѣ сєлянинѣвъ борѣба, якъ и мѣщанина, ремѣсника та цѣя, учителя, и священника, урядника, ає другихъ. Сєлянинѣ хлѣборѣбъ нарѣкка на ду, хочъ має господарство, мѣщанинѣ, та має шо найменше свою стрѣху, ремѣсникъ хочъ має ремєсло, купецъ, хочъ має торговлѣ учитель, священникъ и урядникъ, хочъ має пенсію и ще инші доходы, — а шо-жъ до мѣмо кєвати мы, бѣдній дяки, котрѣхъ тьмоє переважно складаєся вь десятї папѣвъ! Чи-жъ може бути якій станъ нужденнѣйшій якъ нашъ? Чи праходить кому тьажкє жєтє на свѣтѣ вь теверѣшнихъ часахъ, якъ нашъ? Але на шо задуєтся нарѣккя и жалѣ? Ними долѣ нашої не поправимо. Намъ треба оглянутися за средствомъ и способомъ бѣднѣмъ хочъ вь части зарадити злому, котрѣхъ же намъ средствѣ, якого способу треба до осягненя нашої цѣли? Такѣхъ мѣстохъ уживають другі, розумнѣйшіи и свѣченнѣйшіи люде вь подобныхъ случаяхъ? Коли поглянемо на инші станы, то побачимъ шо они вь спомучєно одиницѣ вь одну маду або товариство шукають подмоги себѣ и для своего интересу. Такъ примѣромъ видимо, шо ремѣсники особливо по большѣмъ мѣстахъ мають свои товариства для нашей матеріальной и моральной помочи, купцѣ вь югъ свои, фабрикантѣ свѣчи, такъ само лектары, профєсоры, лѣкарѣ, урядники, и т. котрѣ хочъ мають заєвєнєнй пенсію, ще чєтаєся вь товариство, щоби тымъ лѣше пенєннѣ будучнѣсть для себѣ и для своєй родинѣ.

Єсли отже люде образованій, просвѣдѣ и богатѣ уважуютъ товариства за наилучѣшє поруку и заєвєпку долѣ одиницѣ, то чьмы не мали-бы поїти за ихъ примѣромъ? Та вже самъ розумъ каже, що де сила, тѣ и гараздѣ. А вже чєйже булабы не мала ла, кобы мы лишъ все подѣзалися и вь єтє громаду або товариства получилися. А сєло не такъ труднѣ, треба тьлько трохи отъ и доброй волѣ. Маємо вже досєтѣ приєчѣтєныхъ людєвъ, котрі допомогли-бы намъ вь шѣмъ дѣлѣ. Передѣ всемъ маємо повнѣ дѣю, шо наша Вєсєв. и Впр. Конєсисторіа отъкаже намъ свои опѣки и помочи, бо вь интересѣ лежить, щоби мала гѣднѣхъ папѣвикѣвъ вь служєноу цєркѣвъ. Подѣбнымъ опѣ и помочи спѣдѣємося такєжъ изъ стѣроны єтєпои интелігенціи, якъ духовнои такъ и свѣтской. Священники нашѣ найлѣше знаєчѣмъ єуть для нихъ добрі дяки. Читатѣльнѣ цїя мирака потрафитѣ такєжъ оцѣннати єтє труды, якихъ піднимаємося разомъ сь вами ширєноу просвѣты народнои. Вь кѣнци єєслимо на щєдру помѣць цѣлого руского народу, вь котрого исторіи дяки займають вь слѣднє мѣстоє.

Зважайте отже наш сумний стан матеріальний, викавши на средства до его напруги и положиши сильну надю на поміж оть вгаданих сторін, осмеляюся предложити моім товаришам цѣлю діевої слѣдуючі точки якъ практичный ужиток:

1) Намъ дакамъ треба громадитися по два або три повѣты и взяти подъ равнугу тѣ рѣчи, якъ вь декотрыхъ сторонахъ львѣвской архієпархіи дяки ухваляти.

2) Коли перше на такихъ меншихъ зборахъ предметы нашъ всесторонно обговоримо, тогды добре було-бы избрати делегатѣвъ на вѣче, котре отбулося-бы въ Перемышля, де подѣ окомъ и проводомъ нашой церковной власти певній загальній правила установилъ бы.

3) Просити нашу Консисторію, щобъ она занялася утвореннємъ товариства дяківъ, якъ се робить Консисторія львѣвска.

4) Збори повѣтовій якъ найкорше скликати по можности ще передъ Великодними святами, щобъ заравъ по святахъ можна скликати вѣче до Перемышля.

5) При скликаню зборѣвъ повѣтовихъ просити нашу интеллигенцію духовну и мирску о поміж.

Кладучи сю такъ важну справу на сердце самыхъ моихъ товаришѣвъ, сподѣюся, що рано побѣдутъ за моимъ голосомъ и приложатъ широ руки до спѣшной праці, а тымъ самымъ докажутъ, що не вѣдають по вѣдѣ, только равомъ дбають въ своимъ товаришамъ львѣвской архієпархіи о своей и загальній интересъ.

Вѣс рускій часопиен прошу о ласкаве повтореннє ей отъвны.

Кристинѣволь дна 23 л. лютого 1885.

Игнатій Полотнюк, дяк и учат. свѣв.

Изъ Зборы.

(Въ справѣ дописи о калушкѣй радѣ повѣтовѣй.) Въ 13 ч. „Дѣла“ въ 1 (13) лютого с. п. помѣщена допись „въ подѣ Калуша“, критикующа поступованне калушской рады пов. въ вѣгалѣ, а ей членѣвъ рускихъ въ особна, межы котрыми и мене лично дотыкае. Згадаю допись мушу нынѣ спростувати въ слѣдуючыи точкахъ.

Неправдою есть, що я яко референтъ выдѣлу пов. на вѣзданю рады въ 28 л. сѣчня с. р. носивъ: принята ен bloc протоколъ въ послѣднього вѣзданя рады, принята ен bloc справованнє въ чинности выдѣлу за часъ отъ 14 жоствя 1884 до 28 сѣчня 1885 п. и ен bloc принята бюджетъ пов. на р. 1885. О неправдѣности тыхъ замѣтѣвъ противъ мене каждый уважно читающій допись самъ перевѣдчивъ въ устуду си третого, де сказано, що Русинѣвъ было 10, а Поляковѣвъ съ жидами 9. Бели-отже я, яко внескодатель, бувъ за своимъ внесеннємъ голосувавъ, то непременно оно бы были привытамы, а не, якъ то п. корреспондентъ вѣрно сказавъ, откинеными. Референтомъ вѣсхъ выше сказаныи предметѣвъ варадѣ бувъ п секретаръ р. п. а приняты ен bloc вносивъ емеритованый маршалокъ п. К. Собога, котрому спѣшно було въ сѣй день своего ангела гостѣ у себе приняты. Отъ Вамъ правда.

Не хочу наводити дальші неправды той дописи, якъ н. пр. що калушка рада пов. мавъ свой власный будынокъ и т. д., яко мене лично не обходячы, а наводжу лишь то, що я голосувавъ за бюджетомъ пов. на р. 1885 тому, що накладѣе на контрибуентѣвъ о $1\frac{1}{2}\%$ додатковъ до податковъ менше, якъ бюджетъ на р. 1884. Бели-бы противно сталося було по воли п. корреспондента и новый бюджетъ не бувъ ухваляеный, такъ обважувавъ-бы контрибуентѣвъ бюджетъ въ р. 1884, накладуючы далеко вышшъ додатки до податковъ — а чи то было-бы змилюваннємъ надъ тымъ, якъ пише п. корреспондентъ, бѣднѣмъ селяниномъ, надъ мѣру обтяженнємъ? Я дотгадуюсь, що п. корреспондентъ мавъ на гадѣ при способности большъ шости Русинѣвъ политику обструкційну въ радѣ пов. заважувати, а вѣдай забувъ, що въ такымъ случаю входивъ-бы въ права рады пов. си выдѣлѣ, де на 7 членѣвъ всего одинъ Русинъ вѣсдае — чи порадино отже? — безстрастній вѣхай осудати.

Занимающій исторію описѣе намъ дальше п. корреспондентъ о щадничѣй касѣ пов., о различныхъ кредитахъ въ краю и за границю о стоимостяхъ реальностей и т. и. и наводитъ тыхъ Русинѣвъ, котрымъ кредитъ бувъ вилено въ формальныхъ выгладѣвъ отъмовлений, а не споминать о тыхъ, котрымъ бувъ удѣлений, а я могу п. кор. увѣрити, що въ кредиту користали въ бѣднѣй части Русины, якъ и бути повинно, чимъ инши. А що я голосувавъ за дотацию касы щадничой повѣт. то въ той причинѣ, що задатковъ касы громадскѣй суть цѣлкомъ вычерпаны и щоденно отъ зарядѣвъ тыхъ касъ приходатъ въ выдѣлѣ пов. прошеня, чтобы тойже позволявъ стягнєннє пожичокъ для бѣднѣности селянь отърочити, а п. корреспондентъ самъ наводитъ, що теперь въ наслѣдокъ торѣчного неурожаю, повторной повени, градѣвъ и др. элементарныхъ бѣдъ, естъ велика нужда межы селянами, — такъ пытаюся, въ отки-жъ вольме сей селянинъ пожитку на веснѣ на закупно насѣня, чтобы поратувавса, коли его каса громадска и шпихляръ порожній? Отже ради василєня касы пожитковѣхъ чи задатковѣхъ громадскѣхъ, якъ то було выравно на вѣзданю рады пов. въ 28 сѣчня с. р. выяснено, зажадано и ухваляено до-

тацию пов. касы щадничой помножити. Чи и се противъ интересамъ селянь?

Здорово понятыи патриотизмъ каже намъ въ справѣ административныхъ и экономичныхъ, якъ суть удѣломъ радѣ пов., числится съ даными обставинами и реальными, практичнымъ способомъ помагати совѣстно материалнымъ и духовнымъ потребамъ населєня повѣтвого, на мѣшаючи справѣ административныхъ и экономичныхъ съ политикою, що есть власне блудомъ деякихъ нашихъ противникѣвъ. А хочетъ стояти на сторожи правъ политичныхъ Русинѣвъ того повѣту, то обширне поле въ направлєню отверте, — бо коли той Вами такъ великаво представленный п. секретаръ рады пов. вѣс справованя на вѣзданю рады пов., о котрымъ бесѣда, выключено по руски читавъ, п. маршалокъ хорошо по руски читаетъ и понимае, а жадне письмо руске въ выдѣлу пов. тому, что оно руске, не откидаеся, то я, маючи рефератъ бюджетѣвъ громадскѣхъ, п. реверѣдчивса, що на 68 громадъ калушского повѣта, знайшовса ино одинъ однѣсєнкій бѣднѣй крукъ, котрый по руски справованнє написавъ, а именно честный секретаръ громады Вѣстова, честь ему за то! — прочѣ же 67 силуютса дуже лихою польщиною свою умѣтнѣсть демонстриувати! Отъ Вамъ дѣло!

Збора дна 15 (27) лют го 1885.

Ерей Антоній Д. Гойбан.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Изъ ради державной.) Отъ суботы дна 7 с. м. отбуваюця засѣданиа рады державной два раза въ день, бо ходитъ о те, чтобы ще передъ святами залагодити справы, якъ въ радѣ державной залагають а котры конче ще сей каденция мусятъ бути залагодженъ. — Справованнє отъ суботы мусимо тутъ же доповнити делками дати и такъ: Титуль „полиция державна“ ухвалєно въ высотѣ 120.000 зр.; на „Дневникъ законѣвъ державныхъ“ 57.800 зр. въ выдаткахъ а 63.000 зр. въ доходахъ; на администрацию политичну по краяхъ 5.833.101 (о 4833 зр. менше якъ въ прелиминар) доходѣвъ же 165.252 зр.; безбеченство публичне въ выдаткахъ 3.764.646 зр. въ доходахъ 846.589 зр. При сѣй случайности пос. Авшиницъ выстуаетъ противъ поступованя правительства супротивъ нѣмецкихъ часопи-себѣ либеральныхъ въ Чехехъ и доказуе, что правительство несправедливо подозрѣваетъ у Вѣднѣ людей зовѣмъ невинныхъ о социализмѣ. Гр. Таафе доказувать, що закиды си обленій правительству суть зовѣмъ несправедливъ. До дна 31 грудня 1884 р. полиция выдала за Вѣднѣ всего 369 людей принадлежныхъ до австрійской державы а 34 чужесторонныхъ. До Вѣднѣ дозволено вернуть назадъ 49 людямъ. Президентъ полиция вѣденской Крчикъ доказавъ тако-жъ, что полиция вѣденска тако-жъ дуже людно обходила съ людьми подозрѣваемъ о социализмѣ, и что она сповнила дуже добре свою задачу, бо коли въ 1883 р. были безустаннѣ непокой въ мѣстѣ и ранєно 69 полициянтѣвъ то теперь наставъ у Вѣднѣ спокой. Пос. Озаркевичъ завѣзавъ правительство, чтобы оно постаралоса о те, чтобы законъ о ловахъ было льшєе выконуваный якъ доси, позаякъ теперь жителѣ горскихъ сторѣвъ Галичины терять дуже отъ дикого звѣра и часто наražаютъ навѣтъ власне жатьє. Резолюцию сю переказано комисіи бюджетовѣй.

На вечернемъ засѣданю палаты послѣдѣ въ дна 7 с. м. ухвалєно титуль „правительственная служба будѣвничства“ въ выдаткахъ 1.158.980 зр.; доходѣвъ нема. Въ титулѣ будова дорогъ ухвалєно въ выдаткахъ 4.848.816 зр. въ доходахъ 24.092 зр. Третю рату сумы на поставлєннє моста на Днѣстрѣ подѣ Залѣщиками ухвалѣла комиссия бюджета въ высотѣ 10.000 зр., отже о 20.000 зр. менше якъ выначило было правительство. Комисія мотивуєла се зменшеннє тымъ, что побєла ей информация останки кредитѣвъ съ роковъ 1883 и 1884 майже вытануть на сегорѣчнй работы. Прочѣ позиция на дороге въ Галичинѣ вносила комисія приняты безъ змѣнн. — На будѣвлѣ воднй ухвалєно въ выдаткахъ 2.579.860 зр. въ доходахъ 32.257 зр. Пос. Озаркевичъ поставивъ резолюцию, чтобы правительство при регуляци галичскихъ рѣкъ увляднѣ тако-жъ сплавну рѣчку Прутъ, або что року выначуєла на ню окрему суму. Резолюцию сю приято. Безъ дискусіи ухвалєно оттакъ 41.979 зр. Такъ отже ухвалєно цѣлѣй етатѣ мнистерства дѣлѣ внутрѣшнихъ вразѣ съ кредитами додатковыми въ высотѣ 18.987.022 зр. въ выдаткахъ а 1.131.460 зр. въ доходахъ.

На засѣданю въ дна 9 с. м. отбулося дебаты надъ етатомъ мнистерства лядверы и мнистерства просвѣты и вѣроисповѣданъ. Важнѣйшѣ съ бесѣда на сѣмъ засѣданю была: бесѣда пос. Пиркета, въ котрой посолъ жалувася на обтяженнє молодежи наукою въ школахъ середнихъ и бесѣда Вурмбранда, въ котрой посолъ сѣй подносивъ потребу дѣшного ведєня статистици. При сѣй тагодѣ звернувъ бесѣдникъ и на поле политично доказуючы, что теперьннє правительство ввєло до парламента народность. „Можє бути, казавъ Вурмбрандъ, що слѣдуючы каденция будутъ въ парламентѣ назѣмъ самѣ лишь группы народнй; тогда мои чанове не пытайтє, чи въ Австрія есть ще можливєе правительство парламентарнє, але чи въ загаль будє ще можливый якій парламентъ.“ На послѣдокъ поставивъ

бесѣдникъ давнє свое внесеннє, чтобы языкъ нѣмецкій завєдено выоду яко языкъ державный. — Вагнеръ и товаришѣ поставили внесеннє о убѣльєннє отъ податку доходоваго отъотковъ отъ листовъ заставныхъ буквинныхой щадничѣй.

(Законъ о конгресу въ радѣ державной.) Въ нарадахъ надъ закономъ о конгресу въ палатѣ панѣвъ настала въ суботу минувшого тыжднѣ несподѣвана змѣна. Опозиция подѣ проведомъ гр. Белькредого, котра черезъ поправки всѣлького рода старалося провѣдкати наряды надъ сѣмъ закономъ якъ лишь только можна довогъ, отступила отъ своего первоного иланя и станула по сторонѣ правительства. Зъ сѣй змѣны вышло, что въ комисіи поставлено внесеннє, что бы дебаты надъ арт. I. зрєасумовано. До артикулу сего выѣс бувъ гр. Белькредо поправку, чтобы отактєе порѣшеннє сего закона мало отбугиєса на подѣставѣ „згоды съ ординарїятами“. При зрєасумованій дебатѣ отпала поправка Белькредого а арт. I. принято въ той формѣ якъ бы вышловъ въ палаты послѣдѣ. Поправку Белькредого внесєно яко резолюцию, на котру крѣмъ членѣвъ правицѣ голосуєло тако-жъ и центрумъ. Дальше принято внесеннє Кляича, котре въ палатѣ послѣдѣ было унєло, а побєла котрого має законъ бути постепенно до трехъ лѣтъ перевєденый. Члены комисіи зъ лѣвацѣ голоуєвали такъ противъ вгаданой резолюциі якъ и противъ внесеня Кляича.

(Въ комисіи правничѣй) рады державной принято внесеня подкомисіи въ справѣ змѣны законѣвъ о екзекуциі. Побєла сѣй змѣны не подѣпають екзекуциі предметы належачѣ до богослужєня и мощѣ святыхъ; на ошравы ихъ можна однакожъ накладати екзекуцию. Дальше выключєно ченѣвъ подѣ екзекуциі: Оудѣж, постѣль, зрядѣ домови и кухоннй, особливо печѣ и кухонкѣ; пожива и паливо, одна дойна корова або на бажаннє властителя одна ослєца або двѣ козы, або двѣ овецѣ и паша для нихъ на двѣ недѣлѣ. У офицерѣвъ, урядникѣвъ, священникѣвъ, учительѣвъ лѣкарѣвъ и артистѣвъ выключєной суть предметы потрібнй до сповнюваня ихъ обязанности и приличнє одѣннє; у ремѣсникѣвъ, работникѣвъ и акушерокъ зрядѣвъ потрібнй до выконуваня своего званя; у ообщѣ, котры побирають пенсїю, вольна отъ екзекуциі така часть, яка припадає отъ часу наложена екзекуциі ажъ до дна вылаты пенсїи; зрядѣвъ и посудуныя потрібнй въ аштанѣ; книги церковнй и школьнй, листы, паперы и портреты; послѣднй безъ рамѣ.

ЗАГРАНИЦА.

Сучаснє положєннє въ Европѣ. I. Въ першихъ дняхъ марта сего року стало якосъ душно въ цѣлой Европѣ, а хочъ до лѣта ще й далеко, то однакожъ жєсія якъ-бы середѣ наибольшой свежи, тои свежи, что майже за каждый разъ есть нехоннѣмъ вѣщущюмъ зближающоєса градовой тучи. Гивєшь майже отъ лекующего жару серпєневого оєнца и дармо выгладѣєшь зъ отки небудь якои прохолоды, якого холодногю вѣтру; движися на небо — и небо чистєе, блакитнєе, нѣ одной на нѣмъ хмарочки. Наразѣ, нѣ зъ отєи, нѣ зъ отки вєлєса дєє въ терѣ. Сердцє въ тобѣ зрадувалосъ: станєе холоднѣйше, думаєшь; буде можна лекше одоухнути. Коли наразѣ движися, а небо цѣлє покрылось густыми черными хмарами, зъ котрыхъ отъ часу до часу пролѣтѣла окра бльсавки, что вже на певно вѣщєе надходячу тучу; грому же не чути, але сильный вѣтерѣ, що звѣясю, дєє тобѣ спознати, что незадовго и въ твои стороны загоститъ туча. Въ такїй большє-мєнше способѣ можна-бы порѣвнати теперьннєе положєннє въ Европѣ. Коли по збѣздѣ въ Скерневичахъ, якъ-бы на даный знакъ, по цѣлой Европѣ понєслася пѣсна мѣра, здавалося, что дѣйствиѣ настала вжє щаслива пора для народѣвъ, пора ихъ мярго розвою политичного и экономичного. Одно что цє лѣшъ заставляло трохѣ призамудуватисъ, то осталася та безмѣрно велика сила военна по всѣхъ державахъ, котрой нѣхто мамо заповѣданого мира не забравася зменшати. Явна и тайна вражда однакожъ помѣжъ поодинокими державами сталѣ трохѣ притихати, непорозумѣня почали проясноватися, а у всѣхъ майже державахъ розпочалосъ горячкова работа, звернена майже лишь выключєно на власнй обставинѣ домашнй. Такъ по крайнѣй мѣрѣ оно здавалося на першій поглядѣ. На дѣлѣ стало оно иначе; вражда не устала, причынѣ до всѣлького рода непорозумѣнь не зменшилося а змѣнѣлася лишь тактика въ розпочатѣй разѣ борбѣ. На видѣ борба притихла; настало застановлєннє оружїя, бо противники ознєнали, что за мало ще въ нихъ власной силы, чтобы розпочати отверту борбу. Розпочалосъ горячковое шуканнє за союзниками зѣ всѣхъ сторѣвъ и ось нова борба: кожда майже держава, каждый майже народъ старавося и старєлося приабати собѣ своихъ союзникѣвъ и теперь доперва рѣзко проявилося въ Европѣ двоємїй рухъ: державно-политичный и политично-народный. Зъ уваги на се розпочалася Европа на двѣ великїй части. Коли въ заходнѣй еи части а именно въ Англіи, Франциі, Иоганїи и Португалїи, Италїи и Нѣмецкїи запануєвавъ рухъ державно-политичный, то въ вєхѣднѣй еи части именно въ Австрїи, Россїи и на польостровѣй балканскихѣвъ запануєвавъ рухъ политично-народный, такъ своимѣ цѣлями якъ и уживаннємъ до того средствими рѣзко отзначачѣий отъ руху въ заходнѣй Европѣ. На воєной случай оба сїй хочъ зовѣмъ рѣжнй отъ себе рухи характеризують значный поступъ въ розвою народѣвъ и гѣднй, чтобы имъ близнєе приглянутися.

Россїи. По поводу краку, якїй подѣдала англіїска прєса, что будтобы российкой воєнка пустилася на Гератъ отъповѣдає российскийка „Пєтерб.

Газ.“ въ дужє остроїй статїи и каже, что Англія не має нѣякого права протєстуєвати противъ поусунєнєя на передѣ російской воєнка недалеко границъ Афганистану, позаякъ Афганистанъ не есть нѣякъ ненарушимою частєю великобританской державы. На послѣдокъ дає оя газета пѣзнати, что Англія недопустѣтъ до воєннй и въ вайбѣршѣй разѣ буде лишь по за плєчима помагати Афганцямъ въ воєнѣ противъ Россїи. — Минувшого тыжднѣ въ четвергъ збѣралоса было въ Варшавѣ великєе чїсло работникѣвъ на передѣмѣсто краковскомѣвъ и рущили съ крикомъ жадати отъ властей работы. Въ сѣй часѣ окружала ихъ полиция и зажадала отъ нихъ, чтобы розбѣяса а оттакъ много зъ помѣжъ нихъ арештуєвала. — Царѣ переѣде 13 або 14 с. м. зъ Пєтербургѣ до Гатчаннй и прожє тамъ около два мѣсяцѣ. — Чїсло офицерѣвъ въ російской воєнцє має бути въ военныхъ округахъ варшавскимѣвъ, вильнєвскимѣвъ и кїевскимѣвъ збѣльшєно о 1322 т. е. по 7 на каждый полкъ.

Нѣмєччина. Позаякъ нѣмецкій парламентъ не буде могѣ бути закрытїй ще передъ великоднѣми святами, то буде вжє за 14 дѣвѣй отърочєннй, чтобы тымъ способомъ прускїй соєнѣ могѣ свои работы покѣнчити. — Межи прускїи правительствомъ а Ватиканомъ розпочалося знову переговоры; иницїатива вышлєла якъ кажутъ, отъ курии римской. — Непорозумѣннє мѣжъ Англією а Нѣмєччанюо зачинає теперь трохѣ понюєватися. Зъ розговору кня. Бисмарка съ англіїскимъ посломъ Малєтомъ показуєса, что се непорозумѣннє сягає до давнѣйшихъ часовъ. Шє 25 сѣчня с. р. жалувася кня. Бисмарка передъ Малєтомъ, что коли онъ предѣлѣдѣвъ Англіи рѣдъ союзя въ колонїяхъ въ дешєтѣ зъ 5 червня 1884 р., англіїскае правительство откинуло се предложеннє. Тогда кня. Бисмаркъ звернуєса до Франциі и найшовъ тамъ жадану прихильность. — Побѣздъ гр. Герберта Бисмарка до Лондону мавъ увѣнчатиєся такъ хорошимъ успѣхомъ, что въ дужє великомѣ степени вдовольнѣвъ такъ цѣсаря якъ и канцлєра нѣмецкого. „Nordd. Allg. Ztg.“ пише по поводу сего, что порозумѣннє, яке настало теперь мѣжъ Нѣмєччанюю а Англією вилнєе тако-жъ и на загальну ситуацїю.

НОВИНКИ.

— Въ имени Его Вел. Цєсаря Ц. к. Судѣ кр. для справѣ карныхъ рѣшивъ на подѣставѣ §§ 489 и 493 з. п. к. и § 37 з. п., что арґяк. въ ч. 21 „Дѣла“ зъ 25 р. лютого 1885 п. з. „Австрійско-угорска монархія“ мѣститъ знамена злочинства зъ §. 65 а) и провиннѣ зъ §. 302 з. к., отже оправдана его конфєскатата; дальше ширєннє зборєнєсєа, а забраннй накладѣ ницїєтиєса. Повєды. Авторъ усилює побудити до вгзорды и ненависти противъ нероздѣльнѣй звязи державы, и побуджає до неприязни противъ польской народности, въ чѣмъ мѣстєтєса знамена злочинства зъ §. 65 а) и провиннѣ зъ §. 302 з. к. — Львѣвъ 9 марта 1885. — Lidl.

— Филїя „Народной Торговлѣ“ въ Дрогобичи буде откритѣ въ суботу дна 21 л. марта. Склєсь „Народной Торговлѣ“ буде помѣщенїй въ ранку межы церковною оо. Василиїнѣ а латиньскимъ костєломъ.

— Зъ вечернѣа Шевченковаго устроєного 1 л. марта с. р. въ Тернополи было загального доходу 230 зр. 95 кр., а по отрученю выдатковѣвъ, позбѣстав чистый доходѣ въ квѣтѣ 104 зр. 22 кр., зъ чего одна часть має отбугиєтиєса для фонду стипєндїїного имени Шевченка. Доходѣ сѣй завѣдчати належѣть передѣ всѣмъ тымъ особамъ, что своею безинтересновю частєю дали можнѣсть устроити се народнєе торжество. Выдѣлѣ „Руской Бєсѣды“ склаєлає про то шцѣру подѣку Ви. п-ѣ Барвѣнської, Ви. паннѣмъ Крушельницкимъ, Навроцкимъ и пани Дроздовской за лаокаву. участь въ хорѣхъ, а въ особности паннѣ И. Крушельницкой за хороше выголошеннє деклямациі, а паннѣ Е. Дроздовской, за повну узнаєня гру на фортепїанѣ; дальше Вєл. о. І. Выгошаньскому зъ Денисова и его хорони селянь, Ви. Корнилова Устїяновичєви, Ви. Герасимовичєви зъ Збѣража и его товаришамъ, Ви. Новацкому и Макаревичєви, что нежалуючы груди и жертвѣ будто сольє обѣваля, будѣтѣо участєю въ хорѣхъ; дальше Ви. Вайверови, что своимѣ акомпаньєментамъ на фортепїанѣ зволєли причинитися до звєчачаня сего свѣтѣ; въ кѣнцѣ и всѣмъ тымъ Ви. особамъ, что датками, дѣломъ и словомъ змагаєня нашѣ скрѣпили. — Отъ Выдѣлу „Руской Бєсѣды“. Въ Тернополи дна 9 л. марта 1885.

— Перше руске товариство драматичнє въ Чернѣвцахъ держало дна 1 л. марта оєон 2-гїй загальнй зборѣ. Справованнє товариства, оголошенє въ „Русковнѣ“, свѣдчѣть, якъ пайкраше о его розвою и есть доказомъ, что нашѣ роднїкѣвъ буквинной жїотѣ ширѣмъ народнымѣ жьнѣмъ и мамѣ неприяныхъ отноєннѣ збубуєють плєканнємъ родного слова и рѣдною пѣнѣй цо-разѣ ширшїй терєнѣ для національной идеѣ. Товариство основалося за иницїативую и помочєю „Руской Бєсѣды“ въ мартѣ минувшого року, и въ протягу одного року приабало собѣ 44 членѣвъ. Въ томъ часѣ дало товариство 6 представлєннѣ театральныхъ, зъ котрыхъ доходѣ обернєно на литературнй и гуманный цѣли. Кромѣ придѣлєна домашнѣя оєнєна сѣ всѣми приборами, выпечатаня етатутѣвъ и залагоджєна другихъ адмвограциїныхъ дѣлѣ, набудєло товариство одну нову оригинальную мєлюдруму „Керманчѣ“ и одну нову комєдїю „Сватаннє на гоєинцѣ“, обѣ О. Федьковича.

— О. В. Лопатынскїй въ Роздѣлѣ — якъ доноєтѣ памѣ — запросивъ бувъ недавно въ гоєинцѣ до себе кѣлѣкохъ оубѣднѣхъ священникѣвъ и кѣлѣка-

найцять сусідів господарів. Під час розмови являлося в кімнату — жандарм. У кімнату з'явився — Не, то мій гоষ্ঠ. — Proszę im każda gozeję się! — Як же? Огі мене гоষ্ঠ розходяться, коли їм догодить. — То ја їм кажу гозеję się! Але прошу сказати мені, на якій підставі? — Жандарм не знайшов на то днів, побішов і вже більше не появився.

„Мир“ знайшов нечувану до си підпору в польських газетах. „Dziennik Polski“ (ч. 57) пише: „Liczne grono szeregach Rusinów będzie wydawać w mieście naszym czasopismo polityczne pt. Mir, wychodzące co poniedziałku, środę i piątek każdego tygodnia. Redakcją naczelną Miru obejmie prawdopodobnie ks. dr. Józef Komarnicki, a obok niego pozyskano do wspólnej pracy najlepsze siły z naszych (!) pisarzy ruskich. Nie potrzebujemy dodawać, że Mir, posiadając barwę katolicką, będzie zarazem uczciwym ogólnikiem spraw ruskiego ludu i Rusi w ogóle. Z tego powodu kładziemy naszem ogólniку на sercu — zwłaszcza zaś Radom powiatowym i obywatelom ziemskim — aby wszystkimi siłami starały się popierać i zarówno wśród ludu, jak i inteligencji ruskiej szerzyć to nowe czasopismo, które bezsprzecznie oddać może całemu społeczeństwu naszemu olbrzymie usługi. Stanie się bowiem znakomitym kontrahentem istniejących dziś pism pseudoruskich, a wypisując — jak o tém wiemy — na sztandarze swoim walkę przeciw zapędowi szumyackim, bronić będzie wiary i tradycji ludu ruskiego. Co do ks. metropolity, to na wiadomość o projekcie wydawania Miru objawił ks. arcybiskup szereg radość i przyrzekł dlań ze swej strony gorące poparcie. W tych dniach rozeszlemy czytelnikom program Miru.“

Испыты зрілости за перше повір'яче 1885 р. школьного відбулися в львівській учительській семінарії мужескої для 23 л. марта.

Повінь на Буковині. Після в'їстей з Черновця выступили води на Буковині так сильно, що комунікація з Семигородом зовсім перервана. М'ясоцв'єт купелева Дрона, стоить ц'єла під водою.

Фельдфебел Лопатинський, котрий стр'єльнув був на свого полковника Зелдмаера, заоуждений засудомь военного суду в Оломуцу на кару смерті.

Маршалок красивый дрь Зыблинвич вывхав в повед'єлок з Кракова, де пробував через нед'єло до В'єдн.

Крадьж в церкв. Вв ночи 24 л. лютого незв'єстий злод'єй выломалі головні двери деревяной церквы приходокой в Радванцах сокалього пов. и украли вв ризници дв'є позолочені чаши а кром'є того забрали з'є окрифт, котру розбили 130 зр. вв серебр'є и к'єлька шаурк'єв корал'єв. Загаломь выносіть шкода 245 зр.

Пожари. Вв Высоцку выш'ємь, турчанського повіта знявщй пожар до гла церков и д'єв'єницю и лиш уратовано д'євоні. Огонь як здаєся заняв з недогашеной св'єчки а шкода выносіть 2000 зр. Церков з'є д'єв'єницею були обезпечені на 700 зр. — Вв Мшанци. старожьского повіта згор'єло майже ц'єле майно десяти господар'єв. Страта выносіть близько 3300 зр. а погор'єл'єц не були зовсім обезпечені. Вв обох случаях ведєся що до причины пожару судове сл'єдство.

Дня 2 (14) лютого упокоився Петро Новалский пост'єйний учитель в Плугові. Покійний працював над 25 л'єт вв своімь званіи и вповн'є був заслуженний и дочекав вид'єти своихь многіхь учениковь учителями, урядниками и священниками. Похорон'є отбувся 5 (17) лютого при участи 6 священниковь, больше як 20 учителей и при великомь эдвиз'є народа м'ясоцв'єго и зам'єсцевого, з'є сел'є и з'є Золочева. Найперша и найсердечн'єйша подяка належитася Вс. о. Богачевскому з'є Плугова, Луцику з'є Годова, Сподаріку з'є Ярославиц, Габрусевичу з'є Махновец; Гулаю з'є Славной и Богачевскому мол. з'є Мацаева вв загал'є, а о. Луцику за сердечну, трогаючу промову при дом'є, и п. Симеону Наливайкови, учителю з'є Торгова, що сердечнымь словомь н'єдн'єць заслуги покойного, попрацав нас з'є дорогимь товаришем и учителем и подячував сердечно Всч. отцамь духовнымь, товаришамь учителямь и вс'ємь притомнымь на могил'є. — Учител'є.

З'є під Яворова пишуть нам: Вв сел'є Семєр'євц'є умерз господарь. Его нарядили на лав'є, заосвітили св'єчки та як поралася з'є парастасомь вв хат'є, зайшовз злод'єй на об'єсть неб'єщика и забрав з'є коморы ча з'є д'єк'є там чвертку барабол. На сп'єйманого злод'єя выпав такій засуд: мус'єть при умерцеві стояти, тримаючи тіи барабол'є на плечах вв м'єшку, а оттак отвести умерца до гробу несучи за домовиною сей corpus delicti.

Ремунерация катихитамь за науку религии: 1) катихитови вв Бурачи за науку религии при 3-класов'єй женской школ'є назначила окружна рада чортковска 25 зр. ремунерация; 2) о. Хоминьскому вв Винниках 40 зр.; 3) катихитови вв Тернополи: а) при 8-клас. женской школ'є выд'єлов'єй 65 зр., б) при 5-клас. мужеской школ'є 55 зр.; 4) катихитови 4 клас. школы вв Скалат'є 32 зр.; 5) вв Збаржах 40 зр.; 6) вв Галичи 60 зр.; 7) вв Товмачи 30 зр.; 8) вв Городец'є 48 зр.; 9) вв Оберт'єв'єх 32 зр.; 10) вв Щирци о. Яцишину 40 зр.; 11) вв Жидачев'єх 32 зр.; у Львов'є катихитамь: при школ'єх св. Анны 50 зр., св. Антоніа 50 зр., св. Єлисаветы 50 зр., св. Мартина 50 зр., св. Маріа Магдалины 50 зр., им. Конарского 50

зр., им. Пирамовича 100 зр., и ассигнуе о. Луд'є Бобровичу и Станиславу Алексевичу по 50 зр.; о. Алексее Наливайкови за школу им. Пирамова 100 зр., а св. Мартина 50 зр., разомь 150 зр.; о. Иоану Гробельскому 50 зр. и т. д.

— Катастрофа Карвиньска. Сама д'єв'єя случилося вв копальняхь угля в Карвин'є на Шлезіи нечастье, котре своимі розмірами переставило в'є нечастья случай, якій навістили вв с'ємь стол'єт'є роб'єтниківь г'єрничихь вв Австрии. — Минувшон пятниц'є о 2 г'єди годін'єх з'є рана дався чути вв ц'єльб'є окрестности страшный гуек. Пробужденій жител'є поб'єгли сейчас до кошалн'є, куды справив ихь величезний огняный стовп, стоявший на м'єсци катастрофы. Вв копальня выбухли газы и сила выбуху була такь сильна, що розсадила жел'єзне накрыт'є шбу и выкинула его вв воздух. Отворомь добувалося полож'є з'є земл'є и не давала приступити до шбу. Після урядовыхь справоздан'є газы выбухли вв 4 секция, а з'є 123 роб'єтниковь, котри тамь тогда працювали лишь 18 уратовалоз з'є жит'ємь, проч'є 105 сталися жертвою катастрофы. Многі з'є нечастьявыхь лишили родны, котри наразь знайшлися безь всякихь средств до жит'є. Соррокь три вдовы и с'ємьдесят девять сир'єт плаче по своихь мужахь и батькахь. Вв секция 3 н'єкого не знали о катастроф'є а вв 5 почули роб'єтники глухий гуек и вышли з'є копальн'є. — Прац'є коло очищення м'єсца выбуху йдуть окорымь ходомь и незабавомь вже може и не буде сл'єду нечастья, но н'єкто не верне жертвамь жит'є и не заступит сиротамь батьков'є. — На телеграфичну в'єсть о катастроф'є наос'єв сейчас з'є Лондону властитель копальн'є гр. Лярш и жертвував 5000 зр. для осир'єтвшихь родинь. — Мышуга має бути, якь доносять з'є В'єдн, zaangażований до тамошнои придворной оперы оть вересня с. р. — За условіє поставлено ему лишь добре выученьє н'ємецкой мовы.

Розбишачий напад. Дня 3 л. марта напали о 10-ой годін'є вв ночи розбишачи вв Ярчев'єх коло Львова Герша Брайтер'єх и его ж'єнку Хаю и завдали имь к'єлька тяжкихь ударов з'є голоу, наследкомь чоги они знаходатоса смертельно хор'є. Иновник'єв сего нападку ярчевьскихь м'єщан'є Іосифа Будзиньского и Кароля Качоровского отдано до суду.

Звертаемо симь увагу на анонз: „Перше жерело доставки“ Максим. Краймера вв Гамбургу.

В'єсти з'є Аепархії Львовской.

Вв пропозицію на Кучияц'є, дек. терноп'єльского прийяті оо.: 1) Лоачивский Іоань, кап. вв Выс'є; 2) Липинський Михаил, сотруд. вв Богородчанахь; 3) Петрович Алекс., пар. вв Чолганахь; вв спис'є: 4) Латоровский Іоань, сотруд. вв Саюгов'є; 5) Рудинський Антоній, кап. вв Коз'євц'є; 6) Мандичевский Іулиань, пар. вв В'єл'євцахь; 7) Матковскій Клям., кап. вв Зарудцяхь; 8) Криничий Онуфрей, пар. вв Дубровиц'є; 9) Ульванський Ант., кап. вв Л'євникахь; 10) Юркевичь Атан., кап. вв Сухор'єчу; 11) Кузыкь В., сотруд. вв В'єл'єй; 12) Рудинський Іоань, кап. вв Ходачков'є; 13) Токарь Іоань, пар. вв Подгайчикахь; 14) Дроздовский Густав, зав'єд. вв Пацков'є; 15) Микитка Володимирь, зав'єд. вв Ясенковат'є; 16) Редкевичь Іоань, зав'єд. вв Залозцяхь.

Введені вв душпастьрскій посады оо.: Реснедкій Кл., яко зав'єдатель Сморжа; Билиньскій Петро, яко кап. вв Нестеров'єцахь; Кульчицкий Тимотей, яко зав'єд. Зад'єв'єра; Шпатко Іоань, яко парохь вв Волцнев'є; Залескій Іоань, яко сотруд. вв Войналов'є, введеній 6 марта; Симеонь П'єтушевский, введеній яко парохь вв Сасов'є а Викторь Єзерскій увольненний.

Зап'єдательство вв Зарубинцяхь, дек. збараского, получил о. Алексей Заячківскій.

Увольненній оть посады кап. вв Хривев'є о. Іоань Маркевичь.

Митрополита консисторія вставилася до президи нам'єстництва о згоду для презентованого на Струтыв, о. Іоанн Щуровского.

Особистый додаток вв сум'є р'єчныхь 100 зр. уд'єлили нам'єстництво о. Терентію Інкевичу, пар. Олешева.

Нам'єстництво дозволило о. Стефану Качал'є, пароху Шельц'є, дотацию для его сотрудинька вв сум'є 200 зр.

Львовска рада школ'єна окружна уд'єлила призванье о. Антонію Стефановичу, пар. Дмитра и о. Михаилу Яцишину, сотруд. вв Щирцю за ревне преподаванье науки религии вв школахь.

Перше жерело доставки

	для	
3 пачки одного сорта по 15 кр. дешевше.	Вуджені оселедц'є	за 5 кил. пачку зр. 1.80 кр.
	Вуджені пескунт'є	” ” ” ” ” 2.10 ”
	Оселедц'є-лосос'є	” ” ” ” ” 2.16 ”
	Вуджені угры	” ” ” ” ” 6.30 ”
	Руяда з'є угры	” ” ” ” ” 4.50 ”
	Угорь en Gelee	” ” ” ” ” 3.72 ”
	Руяда з'є рыбы	” ” ” ” ” 2.28 ”
	Сардинни коронній	” ” ” ” ” 1.68 ”
	Оселедц'є звыч.	” ” ” ” ” 1.80 ”
	Кавіарь уральскій перловый	” ” ” ” ” 8.10 ”
	Кавіарь ” ” ” ” ”	” ” ” ” ” 4.38 ”
	Кавіарь ” ” ” ” ”	” ” ” ” ” 2.40 ”

Ц'єна розум'єся в'єльна оть порта. Цло для Австрия платит'є той, хто получае. Гамбургъ Мах Kreimeyer.

Переписка Редакції и Администраціи.
Всч. о. Юст. Тарн. вв П'єдл. Вашою отзовы мы не умістили, — теперь догадаєтося вже чому.
Сь симь числомь розсылаєся Впов. Преддатникамь „Библиотеки найзнаменитшихь пов'єстей“ 15 и 16 аркушъ пов'єсти „Батько Горіо“ Бальзака.
Аптика РУКЕРА во Львов'є
поручає 1315 10—?
Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., Lohse'a по 80 кр., Ravissante'a по 60 кр. и власного выробу по 40 кр.

НА Д'єСЛАНЕ.

Л'єкарь ветеринаріи
Володимирь Федоровичь
ос'єв вв Тернополи
и мешкає вв каменци п. Цинкеа при „Товариств'є ввци коньской“ (п'єдц Соб'єского) I шій повер'є
1333 (2—3)

ТОРГОВЛЯ НАС'єНЯ И РОСТИН'є
А. І. КИЦУЛА

вв Коломы, филия вв Микулинцяхь коло Снятына

1329 2—3 поручає:
Св'єжкоі в'єборки нас'єня городовин'є, ц'євт'єв, французской люцерны, конюшын'є в'єсл'єв'єкихь род'єв, райграсу, м'єшанки травъ господарескихь и газоновыхь; такожь нас'єня ростинъ на пашу и промысловыхь.
Великий в'єборъ ростинъ оранжерійныхь и тепличныхь розсадокъ шпараголь и всякихь другихь. Ц'єнники на жаданье высылается франко и даромь п'єсля ч'єсла: Ч. 1 ц'єнникъ головной, Ч. 2 ц'єнникъ малый.

NEUE (113.) UMGEGARBEITETE ILLUSTRIRTE AUFLAGE.
Brockhaus' Conversations-Lexikon.
Mit Abbildungen und Karten.
Preis à Heft 30 kr.
JEDER BAND FL. 4.50., LEINWAND FL. 5.40., HALBFRANZ FL. 5.70. Ö.W.
240 HEFTE ODER 16 BÄNDE. VIENHUNDERT TAFELN.

Велика партія
останковъ сукна (3 до 4 метры)
у в'єхъ краскахь, на оди мужеск, на загорт'є, ж'єноч м'єнтл'є оть дощ, на ж'єноч плац'є — розсылає за посылат'єю вв останокъ по 3 гул'є.
L. Storch, Бр'єсл'є.
Останки не до в'єборки принимася назадь. В'єборк'є высылаетося по прислав'є 10-крейцаревонь марки.
1292-3-30

5 килеві
БОЧ'єВКИ ВИНА
поручає
ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛІЙСКО-ТОКАЙСКИХь ВИНЪ
К. Ф. ПОПОВИЧА
1257 (16—52) ВВ ТЕРНОПОЛИ
1 боч'євка Гегелійского отолового . 2 зр. 10 кр'
1 ” Гегелійского столового лучшой якості 2 зр. 30 кр и 2 ” 50 ”
1 ” Гегел. отол. ароматичного 2 70 и 3 зр.
1 ” Самородного вытравного . 4 зр. 30 кр.
1 ” Ермелеки-Бакаторъ отол. 2 ” — ”
Повыше наведені ц'єны розум'єютося враз з'є боч'євкою окованю жел'єзными обручами и оплаченымь портомь почтовымь, такъ чо благо оклонный отбиратель жадныхь больше коштовъ не поносіть. Купуючи вина особно толькы у продуцент'єв р'єчитъ за здоров'є добръ, натуралій и лучшій вина якъ з'є Вершець, и просят'є о ласкавий замовленя.

По знижен'єй ц'єн'є
Украинскій гетьмань
Івань Виговскій
та
Юрій Хмельницкий
Івана Левичьского (Нету)
(Правовішє фонетична).
Можна д'єстати по з'є в'є жен'єй ц'єн'є 20 кр. (с'є пересылкою 25 кр.) за ц'є м'єрянк'є, за посредств'ємь „Д'єла“ и другихь рукопись часописей. 1214 (17—)

„Д'є М'є“
пов'єсть Ів. Тургенева. Ц'єна 1 зр. 50 кр., с'є пересылкою 1 зр. 70 кр.
Д'єстати можна вв адм'єстраціи „Д'єла“ або вв книгарни Ставроп'єльской.

Ц'єс. кор. уприв.
ГАЛІЦЬКІЙ АКЦІЙНИЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНИЙ
выдає во Львов'єхь и через филии вв Краков'є, Чернівцяхь и Тернополи
АСИГНАТЫ КАСОВІ
4 процентовой платн'єй вв 30 дн'євъ по выпов'єдженю.
4 1/2 ” ” ” 60 ” ” ” ”
Львов'є, 7 с'єчня 1884.
ДИРЕКЦІЯ. (1268 16—?)
(Передручк'є не платитося.)